

Hobbesova filozofija prava: od zapovijedi razuma do zapovijedi suverena

MARKO DOKIĆ

SAŽETAK: U radu se analizira filozofija prava Thomasa Hobbesa i nastoji se ispitati trebamo li je svrstati u prirodnopravnu tradiciju mišljenja o pravu ili u pravni pozitivizam. S jedne strane, Hobbes se tradicionalno svrstavao u predstavnike racionalne doktrine prirodnog prava, a s druge strane je njegova pravna misao udarila temelje pozitivističke teorije prava. Zato se u radu prvo daje kraći pregled prirodnopravne misli (antička, srednjovjekovna i moderna teorija prirodnog prava), da bi se u tom kontekstu prikazalo Hobbesovo učenje o prirodnom pravu i prirodnom zakonu, koje nije sasvim konzistentno. Potom se analizira Hobbesovo učenje o građanskim zakonima, odnosno shvaćanje prava kao zapovijedi suverena i njegov utjecaj na pravni pozitivizam, te naročito Hobbesov utjecaj na Austinovu imperativnu teoriju prava. Na kraju, analizira se veza između Hobbesova učenja o prirodnim zakonima kao zapovijedima razuma i građanskim zakonima kao zapovijedima suverena.

KLJUČNE RIJEČI: Filozofija prava, pravni pozitivizam, prirodnopravna doktrina, suverenost, Thomas Hobbes, ugovorna teorija.

Hobbes's legal philosophy: From the commands of reason to the commands of the sovereign

MARKO DOKIĆ

ABSTRACT: This paper analyzes Hobbes's legal philosophy and tries to examine whether we should classify it as belonging to the natural law theory or legal positivism. On the one hand, Hobbes is traditionally classified as a representative of the rational natural law theory. On the other hand, his legal thought struck the foundations of legal positivism. Therefore, the paper first examines the history of natural law thought (ancient, medieval and modern natural law theory), in order to present Hobbes's teaching on the right of nature and natural laws, which is not entirely consistent. Then, Hobbes's understanding of law as a command of the sovereign and its influence on legal positivism are analyzed, and in particular, Hobbes's influence on Austin's imperative theory of law. Finally, the connection between Hobbes's conception of natural laws as commands of reason and civil laws as commands of the sovereign is analyzed.

KEY WORDS: Legal philosophy, legal positivism, natural law theory, social contract theory, sovereignty, Thomas Hobbes.

Stadijsko-teorijsko imenovanje i brojanje

H. E. BABER

SAŽETAK: Prema stadijskom gledištu, obični su predmeti trenutačni stadiji koji “ustrajavaju” tako što su parnjački povezani sa stadijima koji postoje u drugim vremenima. U ovom radu razmatram posebne prednosti trenutnih prijedloga za stadijsko-teorijsku semantiku vlastitih imena običnih predmeta i kratko prikazujem ono za što argumentiram da je bolja alternativa. Prema svakom stadijsko-teorijskom prikazu, imena običnih predmeta referiraju na stadije. Argumentiram da bi se imena trebalo shvatiti kao vremenski fleksibilna; naime, da referiraju neodređeno na stadije koji čine povijest predmeta i kratko prikazujem stadijsko-teorijsku semantiku za imena običnih predmeta koja daje intuitivno ispravne rezultate za referiranje i brojanje i kod običnih slučajeva i kod izrazito zagonetnih slučajeva fisije.

KLJUČNE RIJEČI: Fisija, osobni identitet, teorija stadija, ustrajavanje, vlastita imena.

Stage-theoretical naming and counting

H. E. BABER

ABSTRACT: According to the stage view, ordinary objects are instantaneous stages, which “persist” by being counterpart-related to stages that exist at other times. In this paper, I consider the respective merits of current proposals for a stage-theoretical semantics of proper names of ordinary objects and sketch what I argue is a better alternative. On any stage-theoretical account, names of ordinary objects refer to stages. I argue that names should be understood as temporally flexible, referring indeterminately over stages that constitute an object’s history, and sketch a stage-theoretical semantics for names of ordinary objects that yields the intuitively correct results for reference and counting in both ordinary cases and extraordinary puzzle cases of fission.

KEY WORDS: Stage theory, persistence, personal identity, fission, proper names.

Obrana “prigovora potraživosti” od nekonvencionalnih argumenata

CRISTIÁN RETTIG

SAŽETAK: Prema poznatom “prigovoru potraživosti” koji postavlja O’Neill, smatrati da svaki pojedinac ima ljudsko pravo na socioekonomska dobra nije opravdano uslijed toga što nositelji dužnosti nisu dostatno određeni. Iako se u literaturi ovaj

prigovor branilo od mnogih protuargumenata, napadi na prigovor potraživosti koji se temelje na nekonvencionalnim koncepcijama ljudskih prava ostaju neistraženi. U ovome radu nastojim ispuniti ovu značajnu prazninu u filozofskoj literaturi. Branim prigovor nepotraživosti od argumenata koji nastoje potkopati takav prigovor na osnovi nekonvencionalnih koncepcija ljudskih prava. Time pojačavam obranu prigovora potraživosti.

KLJUČNE RIJEČI: Prigovor potraživosti, ljudsko pravo na socioekonomska dobra, ljudska prava, globalna pravednost, O'Neill.

Defending the “claimability objection” from non-conventional arguments

CRISTIÁN RETTIG

ABSTRACT: According to the well-known “claimability objection” posed by O'Neill, it is unjustified to hold that each individual has a human right to socioeconomic goods because the duty-bearers are not sufficiently determined. Even though this objection has been defended in the literature from many counter-arguments, attacks against the claimability objection based on non-conventional conceptions of human rights remain unexplored. In this paper, I aim to fill this significant gap in the philosophical literature. I defend the claimability objection from arguments that aim to undermine such an objection on the basis of non-conventional conceptions of human rights. By doing so, I reinforce the defence of the claimability objection.

KEY WORDS: Claimability objection, human right to socioeconomic goods, human rights, global justice, O'Neill.

Produktivnost hrvatskih filozofa 2004.–2020.

TVRTKO JOLIĆ / FILIP GRGIĆ

SAŽETAK: U radu su izloženi rezultati istraživanja znanstvene produktivnosti hrvatskih filozofa u razdoblju od 2004. do 2020. godine. Istraživanje je obuhvatilo sljedeće kategorije radova: autorske i uredničke knjige, poglavlja iz knjiga, članke iz zbornikā radova, članke iz znanstvenih časopisa, recenzije i prikaze te prijevode. Izložit ćemo koliko je ukupno objavljeno radova u razdoblju 2004.–2020., broj radova objavljenih u inozemstvu, broj radova objavljenih na stranim jezicima, broj radova objavljenih u publikacijama indeksiranim u bazi Web of Science, broj radova objavljenih u publikacijama indeksiranim u bazi Scopus te broj citata u bazama Web of Science, Scopus i Google Scholar. U prvom dijelu rada izložit ćemo metodologiju prikupljanja podataka, u drugom dijelu skupne podatke do kojih smo

došli pretraživanjem relevantnih baza, kao i podatke po filozofskim institucijama u Hrvatskoj, a na koncu ćemo ih kratko komentirati i usporediti s podacima iz prethodnog istraživanja.

KLJUČNE RIJEČI: Znanstvena produktivnost, filozofija u Hrvatskoj, Web of Science, Scopus, Google Scholar.

Productivity of Croatian philosophers 2004–2020

TVRTKO JOLIĆ / FILIP GRGIĆ

ABSTRACT: The paper presents the results of research into the scientific productivity of Croatian philosophers in the period from 2004 to 2020. The research included the following categories of works: authored and editorial books, book chapters, articles from proceedings, articles from scientific journals, reviews, and translations. We will present how many works were published in the period 2004–2020, the number of works published abroad, the number of works published in foreign languages, the number of works published in publications indexed in the Web of Science database, the number of works published in publications indexed in the database Scopus and the number of citations in the Web of Science, Scopus and Google Scholar databases. We will present the data collection methodology in the first part of the paper. In the second part, we will present the data we obtained by searching the relevant databases. In the concluding part of the paper, we will briefly comment on the data and compare them with the data from the previous research.

KEY WORDS: Scientific productivity, philosophy in Croatia, Web of Science, Scopus, Google Scholar.